

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO

***Współpraca partnerska
na rzecz kształcenia zawodowego
w nowej perspektywie finansowej 2014-2020***

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Współpraca partnerska na rzecz kształcenia zawodowego

KSZTAŁCENIE ZAWODOWE PRIORYTETEM NOWEJ PERSPEKTYWY FINANSOWEJ

- I. Wyzwania w tym zakresie wynikające z członkostwa w UE (priorytety dla kształcenia i szkolenia zawodowego)
- II. Zaangażowanie partnerów społecznych w modernizację oferty i treści kształcenia zawodowego oraz działania na rzecz rozwoju współpracy szkół zawodowych ze szkołami wyższymi zaplanowane na poziomie krajowym
- III. Rozwój współpracy szkolnictwa zawodowego z jego otoczeniem społeczno-gospodarczym w projektach regionalnych na lata 2014-2020

SZKOŁA *dla* **PRACODAWCÓW**
PRACODAWCY *dla* **SZKOŁY**

Komunikat z Brugii w sprawie ściślejszej europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego w latach 2011-2020

STRATEGICZNE CELE NA LATA 2011-2020

Poprawa jakości i efektywności kształcenia i szkolenia zawodowego i podnoszenie jego atrakcyjności i adekwatności względem rynku pracy

państwa uczestniczące powinny zachęcać do nawiązywania partnerstw między partnerami społecznymi, przedsiębiorstwami, organizatorami kształcenia i szkolenia, służbami zatrudnienia, organami publicznymi, organizacjami badawczymi oraz innymi właściwymi zainteresowanymi stronami, tak aby można było skuteczniej przekazywać informacje o potrzebach rynku pracy oraz lepiej dopasowywać rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji do tych potrzeb. Pracodawcy i partnerzy społeczni powinni starać się jasno określać, jakich kompetencji i kwalifikacji potrzebują w krótszej i dłuższej perspektywie czasu, zarówno w konkretnych sektorach, jak i przekrojowo. Należy kontynuować opracowywanie wspólnego języka, który ma na celu połączenie świata kształcenia i szkolenia ze światem pracy i który powinien być spójny z innymi instrumentami UE, na przykład z EQF (a co za tym idzie również z ECVET)

Komunikat z Brugii w sprawie ściślejszej europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego w latach 2011-2020

STRATEGICZNE CELE NA LATA 2011-2020 (cd)

Zachęcanie do tworzenia partnerstw na rzecz kreatywności i innowacyjności

Kreatywność i innowacyjność w kształceniu i szkoleniu zawodowym oraz korzystanie z nowatorskich metod nauki może zachęcić osoby uczące się do kontynuowania kształcenia i szkolenia do czasu nabycia kwalifikacji.

*Państwa uczestniczące powinny aktywnie **zachęcać organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego do tworzenia „partnerstw wiedzy”, we współpracy z innowacyjnymi przedsiębiorstwami, ośrodkami projektowymi, sektorem kultury i instytucjami szkolnictwa wyższego.** Powinno im to pomóc zyskać cenną wiedzę na temat nowych trendów i zapotrzebowania na kompetencje oraz osiągnąć doskonałość zawodową i rozwinąć innowacje.*

Takie partnerstwa mogą też pomóc we wprowadzaniu metod uczenia się opartych na doświadczeniu, w zachęcaniu do eksperymentowania i w modyfikowaniu programów nauczania.

Umowa partnerstwa – wspólne cele dla kształcenia zawodowego i szkolnictwa wyższego

Programowanie perspektywy finansowej 2014 -2020. Umowa Partnerstwa (23 maja 2014 r.)

Celem szczegółowym Umowy Partnerstwa są lepsze kompetencje kadr gospodarki. Interwencje służące osiągnięciu tego celu będą koncentrowały się m.in. na zwiększeniu powiązania systemu edukacji i umiejętności osób z potrzebami rynku pracy poprzez:

- ❖ rozwój współpracy szkół, placówek oświatowych i szkół wyższych z ich otoczeniem, zwłaszcza z pracodawcami,
- ❖ doskonalenie modelu kształcenia zawodowego oraz promocja kształcenia zawodowego,
- ❖ wzrost liczby studentów w dziedzinach i obszarach istotnych dla gospodarki zdefiniowanych na podstawie analiz i ewaluacji,
- ❖ wdrożenie Krajowego Systemu Kwalifikacji,
- ❖ wzrost uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu i szkoleniu oraz poprawa jakości kształcenia osób dorosłych.

Priorytetowymi kierunkami wsparcia obszaru edukacji w okresie 2014-2020 będzie wsparcie szkolnictwa wyższego i szkolnictwa zawodowego.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020

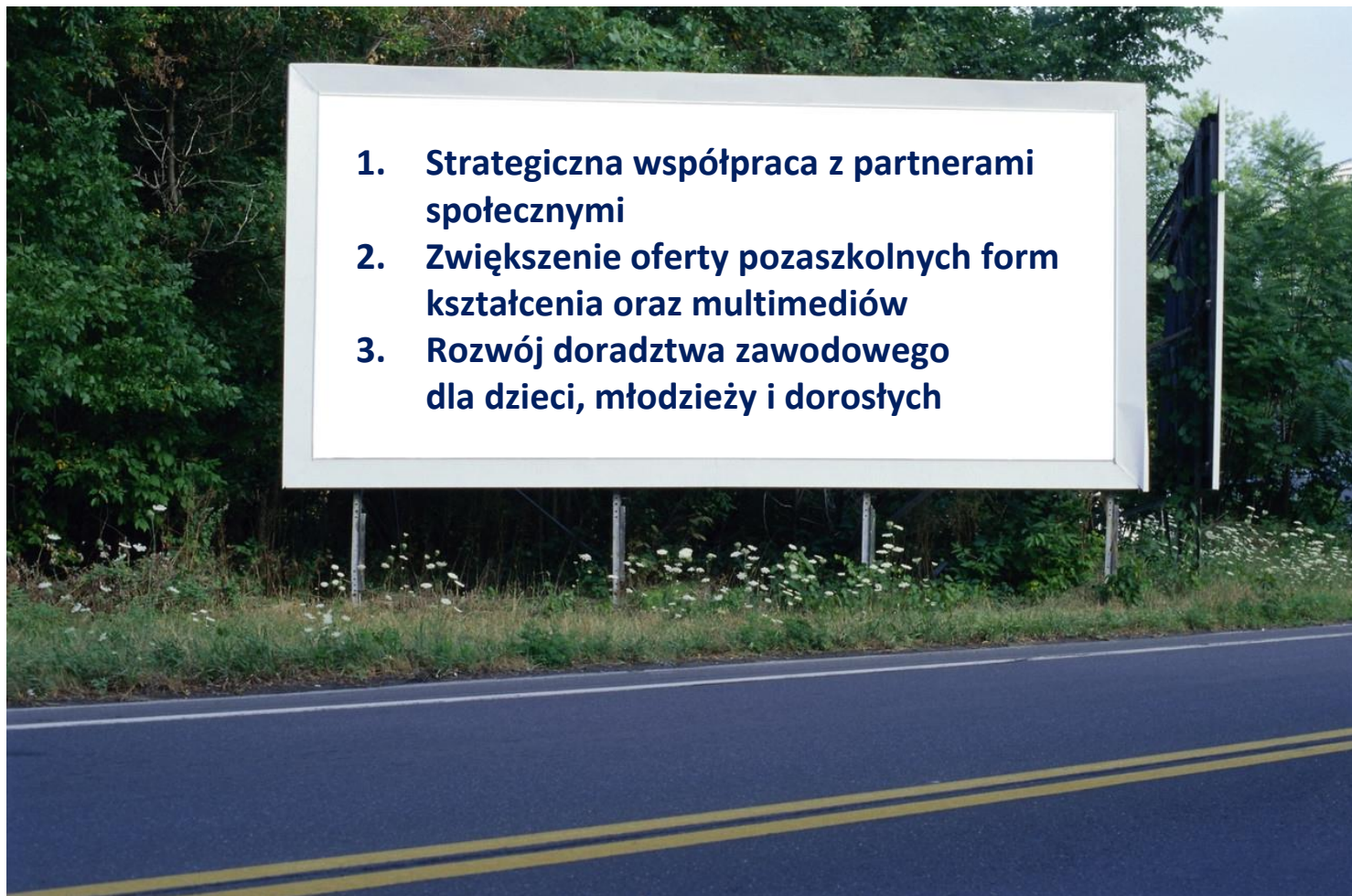
Priorytet inwestycyjny 10iv : Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do Potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami

Cele szczegółowe PI 10iv

1. Dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy poprzez zaangażowanie przedstawicieli pracodawców i pracowników na wszystkich etapach jego programowania.
2. Zwiększenie wykorzystania zmodernizowanych treści, narzędzi i zasobów wspierających proces kształcenia zawodowego
3. Wypracowanie modelu trwałej współpracy uczelni ze szkołami zawodowymi (technika, zasadnicze szkoły zawodowe).
4. Zapewnienie informacji zwrotnej dla systemu kształcenia zawodowego na temat losów absolwentów szkół zawodowych

Priorytety na poziomie centralnym (PO WER)

Strategiczna współpraca MEN z partnerami społecznymi

- utworzenie 25 zespołów partnerów społecznych reprezentatywnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego, w skład których wejdą przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych, organizacji pracodawców oraz związków zawodowych,
- ustalenie potrzeb rynku pracy w zakresie zawodów i kwalifikacji, w oparciu o które powinno być prowadzone kształcenie w szkołach zawodowych,
- wypracowanie ścieżek rozwoju zawodowego w danej branży/zawodzie szkolnictwa zawodowego (określenie pożądanych typów szkół oraz oczekiwanego profilu ich absolwentów),
- dokonanie przeglądu klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego pod kątem uwzględnienia oczekiwań partnerów społecznych właściwych dla zawodów szkolnictwa zawodowego,
- przegląd i aktualizacja we współpracy z partnerami społecznymi podstaw programowych kształcenia w zawodach i innych treści kształcenia zawodowego,
- doskonalenie systemu egzaminów zawodowych, w tym przygotowanie zestawów zadań egzaminacyjnych,
- przygotowanie rozwiązań organizacyjno-prawnych w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu.

Strategiczna współpraca MEN z partnerami społecznymi

Obszar	Grupa branżowa
A	1. Poligraficzno-fotograficzna 2. Fryzjersko – kosmetyczna 3. Ekonomiczno-administracyjno-biurowa 4. Transportowo-spedycyjno-logistyczna 5. Skórzano-obuwnicza 6. Włókienniczo-odzieżowa 7. Chemiczno-ceramiczno-szklarska 8. Drzewno-meblarska
B	9. Budowlana 10. Drogowa i inżynieryjno-instalacyjna
T	11. Hotelarsko-gastronomiczno-turystyczna 12. Spożywcza
R	13. Leśno-ogrodnicza 14. Rolno-hodowlana
M	15. Mechaniczna - mechanika precyzyjna 16. Mechaniczna- budowa maszyn i obróbka metali 17. Motoryzacyjna 18. Górniczo-wiertnicza 19. Hutniczo-odlewnicza
E	20. Elektryczno-elektroniczna i energetyczna 21. Teleinformatyczna
Z	22. Ochrony zdrowia 23. Pomocy społecznej 24. Ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia
S	25. Artystyczna

Wypracowanie modelu współpracy uczelni ze szkołami zawodowymi – projekt konkursowy w ramach PO WER

Projekt konkursowy planowany do uruchomienia w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 zakłada wypracowanie i upowszechnienie przykładowych rozwiązań w zakresie współpracy szkół zawodowych z wyższymi, w tym:

- przykładowego programu nauczania dla danego zawodu, uwzględniającego współpracę szkół zawodowych z wyższymi w jego realizacji
- przykładowej organizacji zajęć dla uczniów przez wykładowców z wykorzystaniem bazy dydaktycznej szkoły zawodowej lub wyższej
- propozycji działań mających na celu zapoznanie uczniów i nauczycieli kształcenia zawodowego z nowymi technikami/ technologiami stosowanymi w danej branży/zawodzie
- przykładowych form doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego.

Model współpracy uczelni ze szkołami zawodowymi będzie następnie rozwijany w ramach projektów RPO zorientowanych na współpracę szkół z otoczeniem.

Zwiększenie oferty pozaszkolnych form kształcenia oraz multimediiów

- **opracowanie przykładowych programów nauczania kursów** dla osób dorosłych, zgodnych z podstawą programową, w tym:
 - przykładowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (wraz ze wskazaniem rekomendowanej liczby godzin na poszczególne jednostki efektów kształcenia (części kwalifikacji)),
 - przykładowych programów kursów umiejętności zawodowych,
 - przykładowych programów kursów kompetencji ogólnych;
- **opracowanie kursów multimedialnych** umożliwiających prowadzenie części teoretycznej kursów dla osób dorosłych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- **tworzenie i upowszechnianie multimedialnych e-zasobów i e-podręczników** do kształcenia zawodowego, w tym do języka obcego ukierunkowanego zawodowo;

Rozwój doradztwa zawodowego dla dzieci, młodzieży i dorosłych

- wypracowanie ramowych programów oraz rozwiązań organizacyjnych w zakresie realizacji doradztwa zawodowego w systemie oświaty, we współpracy z kluczowymi interesariuszami, tj. przedstawicielami szkół i placówek, organów prowadzących, pracodawców i związków zawodowych, środowiska akademickiego i instytucji rynku pracy (określenie rekomendowanej tematyki zajęć edukacyjnych, proponowanych narzędzi i metod pracy, oczekiwanych efektów usług doradczych);
- przygotowanie wzorcowych rozwiązań organizacyjnych w zakresie funkcjonowania wewnętrznych systemów doradztwa, z uwzględnieniem współpracy wszystkich osób mających wpływ na efektywność doradztwa w szkole;
- przygotowanie i udostępnienie w sieci zasobów wspierających proces doradztwa dla wszystkich grup wiekowych (przygotowanie multimedialnych zasobów dla doradztwa zawodowego);
- monitorowanie losów absolwentów szkół zawodowych.

Działania na poziomie regionalnym i lokalnym

Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020

Rozdział 6 – Wsparcie udzielane w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 10 (iv)
Podrozdział 6.1 Podniesienie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym rozwój współpracy szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym

Rekomendowane priorytety na poziomie regionalnym (RPO)

- 1. Doposażenie szkół i placówek**
- 2. Współpraca szkół zawodowych z ich otoczeniem (pracodawcy, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe)**
- 3. Rozwój doradztwa zawodowego**

Niezbędna diagnoza dokonań i potrzeb „na wyjściu” z 2007-2013 i „na wejściu” w 2014-2020

Diagnoza stanu kształcenia zawodowego w regionie, w tym:

- przegląd rezultatów projektów realizowanych w latach 2007-2013,
- analiza sieci szkół zawodowych i zawodów, w których prowadzone jest kształcenie w poszczególnych powiatach, np. z wykorzystaniem Mapy zawodów i szkół prowadzących kształcenie zawodowe,
- diagnoza wyposażenia szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe,
- diagnoza potrzeb w zakresie doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego,
- analiza przyszłego zapotrzebowania na nauczycieli kształcenia zawodowego, z uwzględnieniem obecnej struktury zatrudnienia,
- **analiza dotychczasowej współpracy szkół zawodowych z przedsiębiorcami w ramach Działania 9.2 PO KL,**
- **rozpoznanie możliwości rozwoju współpracy szkół zawodowych ze szkołami wyższymi oraz z instytucjami rynku pracy w regionie,**
- diagnoza stanu doradztwa zawodowego w regionie.

Współpraca szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym

Przez **otoczenie społeczno-gospodarcze szkół**

należy rozumieć pracodawców, organizacje pracodawców, przedsiębiorców, organizacje przedsiębiorców, instytucje rynku pracy, **szkoły wyższe**, organizacje pozarządowe, partnerów społecznych oraz innych interesariuszy

Udział pracodawców i uczelni w procesie kształcenia zawodowego

1. **dostosowywanie oferty edukacyjnej** w szkołach i w formach pozaszkolnych **do potrzeb rynku pracy**, w tym uruchamianie kształcenia w nowych zawodach / kwalifikacjach, w tym:
 - a) analiza bieżącej sytuacji na regionalnym i lokalnym rynku pracy,
 - b) prognoza zapotrzebowania na umiejętności i kwalifikacje zawodowe,
 - c) przegląd oferty kształcenia w szkołach i w formach pozaszkolnych,
2. **tworzenie klas patronackich** w szkołach,
3. **opracowywanie programów nauczania**,
4. **organizacja staży i praktyk dla uczniów szkół**,
5. organizacja zajęć dodatkowych dla uczniów,
6. **doskonalenie nauczycieli kształcenia zawodowego.**

Pozostałe formy współpracy z otoczeniem szkół skierowane do uczniów szkół ponadgimnazjalnych

- ✓ realizacja pozaszkolnych form kształcenia zawodowego – kwalifikacyjnych kursów zawodowych, kursów umiejętności zawodowych,
- ✓ organizacja kursów umiejętności zawodowych dla uczniów liceów ogólnokształcących, zwiększających ich szanse na przyszłe zatrudnienie,
- ✓ dodatkowe zajęcia specjalistyczne realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego, umożliwiające uczniom uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych,
- ✓ wsparcie dla uczniów obejmujące zdobywanie dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy.

Doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego

- zapewnienie nauczycielom kształcenia zawodowego możliwości aktualizowania swojej wiedzy przez bezpośredni kontakt z rzeczywistym środowiskiem pracy – **organizacja praktyk i staży w przedsiębiorstwach** (trwających minimum 40 godzin),
- **doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu**, związanych z nauczaniem zawodem we współpracy z uczelniami (trwające minimum 40 godzin),
- zwiększenie dostępu nauczycieli do nowoczesnych technik i technologii,
- **studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych**, mające na celu przeciwdziałanie brakom kadrowym,
- szkolenia kaskadowe dla nauczycieli organizowane i prowadzone przez kadrę ośrodków doskonalenia nauczycieli.

Tworzenie i rozwój centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego (ckziu)

Ustawowym zadaniem ckziu jest współpraca z pracodawcami, a ponadto prowadzenie kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej.

Wybrane ckziu mogą specjalizować się w określonej branży. W tym zakresie centra te będą mogły podejmować następujące działania:

- inicjowanie współpracy szkół z pracodawcami, w tym monitorowanie potrzeb szkół i pracodawców w zakresie współpracy, także w zakresie staży nauczycieli i praktycznej nauki zawodu uczniów, w tym, uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- prowadzenie doskonalenia zawodowego nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami i uczelniami oraz ośrodkami doskonalenia nauczycieli;
- tworzenie sieci współpracy szkół kształcących w danej branży w celu wymiany dobrych praktyk;
- wdrażanie i upowszechnianie nowych technologii;

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Tworzenie i rozwój centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego (ckziu)

- opracowywanie i upowszechnianie elastycznych form kształcenia zawodowego osób dorosłych;
- tworzenie wyspecjalizowanych ośrodków egzaminacyjnych;
- organizowanie praktyk pedagogicznych dla przyszłych nauczycieli kształcenia zawodowego oraz nauczycieli stażystów;
- realizacja usług doradztwa zawodowego z wykorzystaniem narzędzi służących diagnozie kompetencji dorosłych, nabytych podczas edukacji formalnej i pozaformalnej oraz nieformalnego uczenia się;
- gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej o możliwościach kształcenia, szkolenia i zatrudnienia, w tym również w wersji online, z uwzględnieniem aktualnej sytuacji na lokalnym/regionalnym rynku pracy;
- prowadzenie współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli w zakresie doskonalenia osób realizujących zadania z zakresu doradztwa zawodowego.

Możliwe obszary współpracy szkół zawodowych ze szkołami wyższymi

- konsultacja i ocena merytoryczna programów nauczania oraz innowacji pedagogicznych wdrażanych w szkołach zawodowych,
- organizowanie kursów przygotowawczych na studia,
- dodatkowe zajęcia specjalistyczne umożliwiające uczniom i słuchaczom uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności,
- udział uczniów szkół zawodowych w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach i obozach naukowych,
- prowadzenie zajęć w szkołach przez pracowników naukowych oraz studentów,
- obejmowanie patronatem wybranych klas w szkołach zawodowych,
- kształcenie pedagogiczne i podnoszenie kwalifikacji pracodawców celem umożliwienia prowadzenia zajęć w szkołach zawodowych,
- uruchamianie studiów podyplomowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych,
- doskonalenie nauczycieli języka obcego zawodowego,
- wspólne działania na rzecz rozwoju doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Wsparcie doradztwa zawodowego w regionie

- tworzenie w gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, centrach kształcenia zawodowego i ustawicznego **szkolnych punktów informacji i kariery (SPInKa)**, wyposażonych w odpowiedni sprzęt i materiały oraz umożliwiających realizację doradztwa dla uczniów, słuchaczy i innych osób dorosłych, w formie grupowej i indywidualnej,
- organizacja studiów podyplomowych z zakresu doradztwa zawodowego dla osób nie posiadających kwalifikacji z tego zakresu,
- wsparcie nauczycieli i specjalistów (wychowawców grup wychowawczych, nauczycieli, psychologów, pedagogów, doradców zawodowych) w realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego, w tym również w postaci materiałów i narzędzi wzbogacających warsztat ich pracy,
- organizacja zewnętrznego wsparcia szkół i placówek w obszarze doradztwa zawodowego, w tym rozwój informacji edukacyjno-zawodowej

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Dziękuję za uwagę

www.facebook.com/rozkolyzawodowcow

